

Tisztelt barátom,

remélem ezen dícsérő levelem megtekintvén nem fogja el végeérhetetlen harag irányomban, mincképpen ismét az ön által vélt gúnyolódáson kaphatott rajta, hanem szavaim megértő fülekre találhatnak Ön mellett. Tehát arra óhajtom megkérni, ily módon méltóztassék írásom fogadni a továbbiakban.

Merészkedtem tollat ragadni miután a Bánk bán című operáját megtekintve mély elégedettség járt át. Ugyan tudom, hogy végtelenül merész volt az eredeti művön ilyesféle változtatásokat végrehajtani, azonban szükségesnek érzem gratulációm kifejezni a végeredményt látva. Az új felépítés mellyel rövidebbre fogta a drámát, ami így mindössze 3 felvonást igényelt, üdítően hatott az operáját megtekintőkre, s annak ellenére, hogy így néhány történetet kénytelenül vált kihagyni belőle, hogy csak egy példát említsék: Melinda házának felgyújtását, és néhány szereplőt is eggyé kényyszerült kövacsolni, nem tette érthetlenné és kevésbé hangsúlyossá a művet. Szerény véleményem szerint (amit meg kell jegyezni, legtöbben készpénznek vevék utóbbi időkben) a történetbeli újítások egyaránt felkeltették az ifjabbak figyelmét és fenntartották kortársaink odafigyelését. Hiszen az eddig jól ismertek mellett új erőre kaphatott Melinda személye és azon szerelmi szál, mely az eredeti témát ihlette. Meg kell vallanom, és csak félve merem, hogy ezen modern változatban az ilyen pillanatokat élvezhettem megtekintésem során leginkább. Azt már kevésbé tudom csak kifejezni, hogy a zenével milyen összehatást volt képes elérni nézőinél, így nézze el próbálkozásom méltatlanságát. A legnagyobbakhoz illő ötlet volt a származásokat népcsoportjukhoz tartozó zenei műfajjal érzékeltetni, s így méginkább élvezetessé és értelmezhetővé válhatott az előadás zenei része, mely ezen formán méltán vevé igénybe több időt, mint prózai hányada az operának.

Eddig nem említettem csodálatom leírásában, azonban szükségesnek tartom szóba hozni a mű lehengerlő végét. Melinda történetének elmesélés lezárása gondolkodásra sarkall mindannyiunkat, s érzelmekkel telve léphetünk ki egy újabb előadásra várva az opera ajtajain.

Azt hiszem magasztalásom sem tarthat végtelenhosszan, így itt óhajtom levelem lezárni levelem. Reménytelten epedezve várom válaszát.

Éljen szerencsésen kedves barátom, s tartsa meg nekem a maga barátságát, mely nekem már eddig is oly sok vigasztalást nyújtott s

1861. január 10.

Baráti üdvözléssel: Béni

Tisztelt barátom,

remélem ezen dícsérő levelem megtekintvén nem fogja el végeérhetetlen harag irányomban, minek okán ismét az ön által vélt gúnyolódáson kaphatott rajta, hanem szavaim megértő fülekre találhatnak Ön mellett. Tehát arra óhajtom megkérni, ily módon méltóztassék írásom fogadni a továbbiakban.

Merészkedtem tollat ragadni miután a Bánk bán című operáját megtekintve mély elégedettség járt át. Ugyan tudom, hogy végtelenül merész volt az eredeti művön ilyesféle változtatásokat végrehajtani, azonban szükségesnek érzem gratulációm kifejezni a végeredményt látva. Az új felépítés mellyel rövidebbre fogta a drámát, ami így mindössze 3 felvonást igényelt, üdítően hatott az operáját megtekintőkre, s annak ellenére, hogy így néhány történetet kénytelené vált kihagyni belőle, hogy csak egy példát említsek: Melinda házának felgyújtását, és néhány szereplőt is eggyé kényszerült kovácsolni, nem tette érthetlenné és kevésbé hangsúlyossá a művet. Szerény véleményem szerint (amit meg kell jegyezni, legtöbben készpénznek vevék utóbbi időkben) a történetbeli újítások egyaránt felkeltették az ifjabbak figyelmét és fenntartották kortársaink odafigyelését. Hiszen az eddig jól ismertek mellett új erőre kaphatott Melinda személye és azon szerelmi szál, mely az eredeti témát ihlette. Meg kell vallanom, és csak félve merem, hogy ezen modern változatban az ilyen pillanatokat élvezhettem megtekintésem során leginkább. Azt már kevésbé tudom csak kifejezni, hogy a zenével milyen összehatást volt képes elérni nézőinél, így nézze el próbálkozásom méltatlanságát. A legnagyobbakhoz illő ötlet volt a származásokat népcsoportjukhoz tartozó zenei műfajjal érzékeltetni, s így méginkább élvezetessé és értelmezhetővé válhatott az előadás zenei része, mely ezen formán méltán vevé igénybe több időt, mint prózai hányada az operának.

Eddig nem említettem csodálatom leírásában, azonban szükségesnek tartom szóba hozni a mű lehengető végét. Melinda történetének elmés lezárása gondolkodásra sarkall mindannyiunkat, s érzelmekkel telve léphetünk ki egy újabb előadásra várva az opera ajtajain.

Azt hiszem magasztalásom sem tarthat végtelenhosszan, így itt óhajtom levelem lezárni levelem. Reménnyel telten epedezve várom válaszát.

Éljen szerencsésen kedves barátom, s tartsa meg nékem a maga barátságát, mely nékem már eddig is oly sok vigasztalást nyújtott.

1861. Január 10.

Baráti üdvözléssel: Béni